

VARNOSTNI LIST Ime produkta: SHELL TURBO OIL T 68	Datum izdaje: 15.03.2007
	Datum revidirane izdaje: / Revizija št: /

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI/PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 Identifikacija snovi/pripravka: SHELL TURBO OIL T 68

1.2 Uporaba snovi/pripravka: olje za turbine

Številka produkta: 001A9784

1.3 Podatki o dobavitelju/uvozniku:

Actinia d.o.o., Zadobrovska 67c, 1260 Ljubljana
tel.: 01 586 37 80, 01 586 37 81, fax.: 01 586 37 90

1.4 Telefon za nujne primere:

Posvetujte se z osebnim oz. dežurnim zdravnikom, v primeru življenjske ogroženosti pokličite 112.

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

2.1 Kemijski opis: Visoko rafinirano mineralno olje in aditivi. Visoko rafinirano mineralno olje vsebuje < 3% (w/w) ekstrakta DMSO v skladu z IP346.

Kemijsko ime:	Konc. snovi (%)	EC št.	CAS št.	INDEKS št.	Simbol R stavki
N-1-naftilanilin	0,1 – 0,24	201-983-0	90-30-2	/	Xi,N; R43-50/53

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Opis nevarnosti:

Pripravek po Pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in Pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov ni razvrščen kot nevaren.

Vsebuje N-1-naftilanilin. Lahko povzroči alergijsko reakcijo.

Pripravek ni razvrščen kot vnetljiv, vendar je gorljiv.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Splošni ukrepi:

V primeru dvomov ali trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč in po možnosti pokazati etiketo ali varnostni list.

4.2 Vdihavanje:

V primeru vrtoglavice ali slabosti ponesrečenca premestiti na svež zrak. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.3 Stik s kožo:

Onesnažena in s produktom prepojena oblačila takoj sleči. Pri stiku s produktom kožo temeljito spirati z milom in vodo. V primeru trajajočih težavah poiskati zdravniško pomoč. Pri uporabi visokotlačne opreme lahko produkt prehaja skozi kožo. Pri prehajanju pripravka skozi kožo ob visokih tlakih je ponesrečenca potrebno takoj napotiti v bolnišnico in ne čakati, da se simptomi razvijejo.

4.4 Stik z očmi:

Oči z odprtimi vekami spirati pod tekočo vodo najmanj 15 minut. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.5 Zaužitje:

Ne izzvati bruhanja. Ponesrečencu usta sprati z vodo. Poiskati zdravniško pomoč.

4.6 Simptomi:

Pripravek ne predstavlja nevarnosti pri normalnih pogojih uporabe. Lahko povzroči alergijsko reakcijo pri preobčutljivih posameznikih.

4.7 Navodila zdravniku:

Zdraviti simptomatsko. Aspiracija v pljuča lahko povzroči kemični pneumonitis. Pri dolgotrajnem ali ponavljajočem stiku produkta lahko pride do dermatitisa. Poškodbe, ki nastanejo zahtevajo takojšen kirurški poseg in po možnosti steroidno terapijo za zmanjšanje posledic.

5. UKREPI OB POŽARU

5.1 Primerna gasilna sredstva:

Gasilna pena in suh kemični prah. Ogljikov dioksid, pesek ali zemlja se lahko uporabijo v primeru gašenja manjših požarov.

5.2 Neprimerna gasilna sredstva:

Voda v polnem curku. Ne uporabljati gasilnih sredstev s haloni zaradi okoljevarstvenih razlogov.

5.3 Posebne nevarnosti pri gašenju požara:

Pri požaru se razvijajo plini, leteči trdni delci, vključno z ogljikovim monoksidom in nedefiniranimi organskimi in anorganskimi spojinami.

5.4 Posebna varovalna oprema za gašenje:

Pri gašenju uporabiti popolno zaščitno obleko in samostojen dihalni aparat.

5.5 Dodatna navodila:

V primeru požara je nujen nadzor okolice. Preprečiti iztekanje produktov gašenja v kanalizacijo.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

6.1 Osebni varnostni ukrepi:

Upoštevati osebne previdnostne ukrepe v poglavju 7 in 8. Preprečiti stik produkta s kožo in očmi. Nositi rokavice iz PVC, neoprena ali nitril kavčuka. Nositi zaščitne škornje do kolen in PVC jakno in hlače. Uporabiti zaščitna očala ali zaščito za obraz v primeru brizganja.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi:

Preprečiti izpust v kanalizacijo, vodna zajetja in podtalnico s pregradami iz peska ali zemlje ter drugimi primernimi materiali. Če pride do izpusta v vodotoke, kanalizacijo ali v tla oziroma po vegetaciji je potrebno nemudoma obvestiti za to pristojne organe.

6.3 Postopki za čiščenje/odstranjevanje:

Razlitje zajeziti in absorbirati z ustreznim inertnim absorpcijskim materialom (pesek, zemlja ali drug ustrezen inertni absorpcijski material). Zbrani material mehansko odstraniti. Zbrani material hraniti v primernih, označenih zbiralnikih do odstranjevanja v skladu z veljavno zakonodajo (v skladu s točko 13).

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO/PRIPIRAVKOM IN SKLADIŠČENJE

7.1 Ravnanje:

V primeru tvorjenja hlapov, meglic ali aerosolov poskrbeti za ustrezno lokalno odsesavanje. Preprečiti dolgotrajen ali ponavljajoč stik produkta s kožo. Preprečiti vdihavanje hlapov, par ali meglic. Pri rokovanju s produktom v sodih nositi zaščitno obutev in ustrezne zaščitne rokavice. Preprečiti razlitje produkta. Material, ki se uporablja za absorpcijo razlitega produkta (obleka, papir..) predstavlja požarno nevarnost, zato ga je potrebno previdno in takoj ustrezno odstraniti v skladu z veljavnimi lokalnimi predpisi.

7.2 Skladiščenje:

Izdelek hraniti v originalni, tesno zaprti embalaži s primerno oznako in etiketo. Hraniti v hladnem, suhem in dobro zračenem prostoru. Zavarovati pred direktno sončno svetlobo, viri vžiga in močnimi oksidacijskimi sredstvi.

Priporočen material za skladiščenje: lahko jeklo ali polietilen visoke gostote.

Neustrezen material za skladiščenje: PVC.

Temperatura skladiščenja: 0°C (minimum)- 50°C (maksimum).

Kontejnerje iz polietilena ne izpostavljati visokim temperaturam, ker obstaja nevarnost zvijta.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

8.1 Sestavine z mejnimi vrednostmi, ki jih je potrebno upoštevati in nadzorovati na delovnem mestu:

Snov	CAS	MDK
Oljne meglice, mineralne	/	5 mg/m ³ (TWA) 10 mg/m ³ (STEL)

8.2 Tehnični varovalni ukrepi: zagotoviti ustrezno prezračevanje v primeru nevarnosti vdihavanja hlapov, meglic ali aerosolov.

Osebna varovalna oprema:

Zaščita dihal: pri delu v skladu z navodili ni zahtevana. V primeru prekoračitve mejnih vrednosti uporabiti dihalni aparat z zaščito proti organskim hlapom in specialnim predfiltrom.

Zaščita oči: uporabiti ustrezna zaščitna očala ali zaščito za obraz v primeru nevarnosti brizga.

Zaščita rok: nositi zaščitne rokavice iz PVC ali nitril kavčuka.

Zaščita kože: preprečiti ali minimizirati stik produkta s kožo. Nositi zaščitno obleko in obutev odporno na olja. Zaščitno obleko in spodnje perilo je potrebno redno prati.

Ostali ukrepi: upoštevati splošna navodila za ravnanje s kemikalijami. Preprečiti izpust produkta v okolje.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Splošni podatki:

Videz:	tekočina pri sobni temperaturi
Barva:	rumeno rjava
Vonj:	karakterističen po mineralnem olju

9.2 Podatki, pomembni za zdravje ljudi, varnost in okolje:

pH:	ni podatka
Parni tlak (20°C):	manj kot 0,5 Pa (pričakovan)
Začetna temperatura vrelišča:	280°C (pričakovana)
Tališče:	ni podatka
Točka kapljišča:	- 9°C
Plamenišče:	240°C (COC)
Mera izhlapevanja:	ni podatka
Vnetljive lastnosti:	
Zgornja meja vnetljivosti:	10 % (V/V)
Spodnja meja vnetljivosti:	1 % (V/V)
Gostota (15°C):	850 kg/m ³
Samovnetljivost:	320°C (pričakovana)
Gostota par (zrak = 1):	> 1
Kinematična viskoznost (40°C):	68 mm ² /s
Porazdelitveni koeficient (n-oktanol/voda):	Log Pow > 6
Topnost v vodi :	se ne meša z vodo

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Pogoji, katerim se je potrebno izogniti:

Ekstremne temperature in direktna sončna svetloba. Produkt je stabilen pri normalnih pogojih uporabe in skladiščenja.

10.2 Nezdružljive snovi:

Močna oksidacijska sredstva.

10.3 Nevarni produkti razkroja:

Niso pričakovani pri uporabi in skladiščenju v skladu z navodili.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Za pripravek toksikološki podatki niso bili specifično določeni. Dobljene informacije temeljijo na poznavanju komponent in toksikoloških podatkov le teh.

Akutna toksičnost:

LD₅₀ (oralno, pričakovano): > 2000 mg/kg

LD₅₀ (dermalno, pričakovano): > 2000 mg/kg

Akutna toksičnost-vdihavanje: pri normalnih pogojih uporabe ni pričakovati, da bi bil pripravek škodljiv pri vdihavanju.

Stik z očmi: rahlo draži oči.

Stik s kožo: rahlo draži kožo.

Draženje dihal: v primeru vdihavanja hlapov se lahko pojavi blago draženje dihalnih poti.

Preobčutljivost pri stiku s kožo: vsebuje N-1-naftilanilin. Lahko povzroči alergijsko reakcijo.

Rakotvornost: pripravek je na osnovi mineralnih olj za katera je na osnovi testov na koži živali, dokazano da ni pričakovati rakotvornih učinkov. Za ostale komponente ni znano, da bi imele rakotvoren učinek.

Mutagenost: ni pričakovati mutagenih učinkov.

Strupenost za reprodukcijo: ni pričakovati, da bi bil pripravek strupen za reprodukcijo.

Ostale informacije:

Dolgotrajen ali ponavljajoč stik s pripravkom, ki vsebuje mineralna olja lahko povzroči izsušitev kože, posebno pri visokih temperaturah. To lahko vodi do draženje kože in verjetno do dermatitisa, posebno pri neupoštevanju pravil osebne higiene. Stik pripravka s kožo je potrebno minimizirati. Pri prehajanju produkta skozi kožo lahko privede do lokalne nekroze, če se produkt ne odstrani kirurško. Med uporabo se lahko v mazivu kopičijo zdravju škodljive nečistoče. Koncentracija nečistoč je odvisna od uporabe in predstavlja nevarnost za zdravje in okolje. Z vsemi mazivi je potrebno previdno rokovati in preprečiti stik maziv s kožo.

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

Za pripravek toksikološki podatki niso bili specifično določeni. Dobljene informacije temeljijo na poznavanju komponent in toksikoloških podatkov le teh.

Mobilnost: pripravek je tekoč. Produkt plava na vodi. Pri stiku z zemljo se hitro absorbira in tam tudi ostane.

Persistenca/degradacija: ni pričakovati, da bi se produkt hitro biodegradiral. Produkt vsebuje sestavine, ki se lahko ohranijo v okolju.

Bioakumulacija: vsebuje sestavine, ki se potencialno lahko bioakumulirajo.

Ekotoksičnost: slabo topna mešanica. Produkt je praktično nestrupen za vodne organizme, LL/EL₅₀: > 100 mg/L. Ni pričakovati, da bi mineralna olja imela kronične učinke na vodne organizme pri koncentracijah manjših od 1 mg/L.

Ostale informacije: ni pričakovati škodljivega potenciala za ozon, ustvarjenje potencialnega fotokemičnega ozona ali globalnega potenciala segrevanja.

Pripravek je mešanica nehlapnih komponent, za katere ni pričakovati, da bi se sproščale v zrak v večjih količinah.

13. ODSTRANJEVANJE

Dodatne informacije: Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu s pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, o ravnanju z odpadki ter v skladu s pravilnikom o spremembah in dopolnitvah pravilnika o ravnanju z odpadki. Pripravka ni dovoljeno izlirati v vodotoke, kanalizacijo ali tla.

14. TRANSPORTNI PODATKI

Pripravek ni razvrščen kot nevaren za transport.

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH

Označevanje je v skladu s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov:

Nevarne snovi za etiketiranje: /

Simbol nevarnosti in opis nevarnosti proizvoda:

Ni zahtevan.

R stavki:

Niso zahtevani.

S stavki:

S2 Hraniti izven dosega otrok.

Varnostni list je profesionalnem uporabniku na voljo na njegovo zahtevo.

Vsebuje N-fenil-1-naftilamin. Lahko povzroči alergijsko reakcijo.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Ta izdaja varnostnega lista nadomešča vse predhodne izdaje. Podatki, navedeni v varnostnem listu so osnovani na trenutnih spoznanjih in ne predstavljajo nobenega zagotovila o lastnosti proizvoda. Uporabnik je odgovoren za upoštevanje vseh potrebnih zakonskih določb glede rokovanja s produktom.

Služi kot vodilo o zdravstvenih, varnostnih in ekoloških vplivih produkta in ni namenjen kot garancija za tehnične karakteristike ali možnosti drugačne uporabe.

Simboli in R stavki v drugi točki varnostnega lista:

Xi Dražljivo.

N Okolju nevarno.

R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

Spremembe glede na predhodno izdajo: /

Viri: varnostni list proizvajalca z dne 27.07.2005 kemijska zakonodaja RS in EU.